

Sygn. akt III AUa 923/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Pasek
Sędziowie:	SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz SO del. do SA Jacek Chaciński (spr.)
Protokolant: sekr. sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2019 r. w Lublinie

sprawy H. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o rekompensatę

na skutek apelacji H. Ł.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 7 sierpnia 2018 r. sygn. akt VIII U 2656/17

I. oddala apelację;

II. nie obciąża H. Ł. kosztami postępowania apelacyjnego.

Jacek Chaciński Małgorzata Pasek Małgorzata Rokicka-Radoniewicz

Sygn. akt III AUa 923/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 sierpnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie H. Ł. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. z dnia 20 października 2017 r. odmawiającej wnioskodawczyni prawa do rekompensaty z tytułu wykonywania prac w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych.

H. Ł., urodzona dnia (...), w dniu 28 września 2017 roku złożyła wniosek o emeryturę.

Do wniosku dołączyła świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 22 września 2017 roku, zgodnie z którym w okresie od dnia 1 kwietnia 1987 roku do dnia 31 października 2008 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace w warunkach szczególnych na stanowiskach mistrza zmianowego – fermentowego oraz operatora fermentacji – fermentowego.

Na podstawie posiadanej dokumentacji organ rentowy w dniu 20 października 2017 roku wydał zaskarżoną decyzję o przyznaniu emerytury, odmawiając wnioskodawczyni przyznania rekompensaty z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Wnioskodawczyni wniosła odwołanie od powyższej decyzji, do którego dołączyła świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Zgodnie ze świadectwem z dnia 31 października 2008 roku, w okresie od dnia 12 grudnia 2005 roku do dnia 25 maja 2007 roku wykonywała prace na stanowisku operatora fermentacji. Natomiast zgodnie ze świadectwem z dnia 6 listopada 2017 roku, w okresie od dnia 1 kwietnia 1987 roku do dnia 11 grudnia 2005 roku i od dnia 26 maja 2007 roku do dnia 31 października 2008 roku wykonywała prace na stanowisku mistrza.

H. Ł. w dniu 31 października 1975 roku (wówczas jako H. F.) zawarła umowę o pracę z (...) Zakładami (...) w L.. Na jej podstawie od dnia 3 listopada 1975 roku została zatrudniona na stanowisku pakowacza. Od dnia 12 listopada 1976 roku została przeniesiona na stanowisko laboranta, od dnia 1 lipca 1984 roku na stanowisko starszego referenta do spraw administracji, a od dnia 1 września 1984 roku na stanowisko kontrolera jakości.

Z dniem 1 kwietnia 1987 roku wnioskodawczyni zostało powierzone stanowisko mistrza w Oddziale (...).

Do obowiązków wnioskodawczyni na powyższym stanowisku należała kontrola pracowników podczas produkcji drożdży. Pracownicy zatrudnieni na wydziale wykonywali prace operatorów fermentacji, pakowaczy oraz obsługujących filtry i wirówki. Każda grupa pracowników wykonywała swoje czynności w osobnych pomieszczeniach. Wnioskodawczyni w każdym z nich kontrolowała pracę oraz maszyny do fermentacji. W pakowni pakowacze zajmowali się pakowaniem drożdży piekarskich. Zatrudniony był w niej brygadzysta, który zgłaszał wnioskodawczyni nieprawidłowości. Wnioskodawczyni następnie przekazywała je dalej do dyrektora technicznego, który sprawował dozór techniczny w Oddziale (...). Usterki zgłaszała także elektrykowi oraz mechanikowi, którzy jej podlegali. W trakcie swojej pracy wnioskodawczyni podlegała natomiast kierownikowi produkcji, który sprawował nadzór nad całym działem produkcyjnym. Kierownik sporządzał karty pracy oraz karty zegarowe, a także sprawdzał listy obecności. Kierownik pracował na pierwszej zmianie, a na pozostałych był zastępowany przez wnioskodawczynię, która wykonywała powierzone jej czynności. Przed rozpoczęciem produkcji wnioskodawczyni sporządzała odpowiednią dokumentację, która obejmowała plan produkcji, ilość pracowników i maszyn. Na hali produkcyjnej znajdowało się biurko wnioskodawczyni. Po zakończonej zmianie sporządzała raport odnośnie stanu produkcji. Oprócz wykonywania czynności mistrza wnioskodawczyni pracowała bezpośrednio przy fermentacji, gdzie wykonywała zalew kadzi, a następnie dodawała do niej drożdże i pożywki.

W dniu 15 marca 1996 roku wnioskodawczyni otrzymała pisemny zakres obowiązków na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z nim wykonywała czynności polegające m.in. na współpracy z kierownictwem oddziału w sprawach doskonalenia organizacji, z działem laboratorium w zakresie kontroli prawidłowości prowadzenia procesu technologicznego, z działem sprzedaży i marketingu w celu dostosowania asortymentu do zapotrzebowania rynku. Ponadto była zobowiązana do udziału w komisjach inwentaryzacyjnych oraz do kierowania pracą podległych pracowników oraz oceny ich pracy.

Z dniem 25 września 1998 roku Zakłady (...) zostały przekształcone w spółkę akcyjną. Natomiast z dniem 1 lipca 2000 roku wnioskodawczyni stała się pracownikiem nowego podmiotu – (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

(...)przedstawiła wnioskodawczyni pisemny zakres obowiązków w dniu 18 sierpnia 2000 roku. Zgodnie z nim H. Ł. była zobowiązana do sprawowania nadzoru służbowego nad pracownikami działów produkcji, kontroli jakości,

utrzymania ruchu i magazynu, sprawowania nadzoru nad procesami technologicznymi, współpracy z innymi działami oraz dyrektorem do spraw technicznych i produkcyjnych oraz udziału w komisji inwentaryzacyjnej.

Z dniem 12 grudnia 2005 roku zakład pracy powierzył wnioskodawczyni wykonywanie obowiązków na stanowisku operatora fermentacji.

Zgodnie z pisemnym zakresem obowiązków wnioskodawczyni nadal była zobowiązana do sprawowania nadzoru służbowego nad pracownikami działów produkcji, kontroli jakości, utrzymania ruchu i magazynu, sprawowania nadzoru nad procesami technologicznymi, współpracy z innymi działami oraz dyrektorem do spraw technicznych i produkcyjnych oraz udziału w komisji inwentaryzacyjnej.

Powierzenie wnioskodawczyni stanowiska operatora fermentacji nie wiązało się ze zmianą dotychczasowych obowiązków. Ubezpieczona nadal pracowała przy kontroli, częściej zajmując się jednak fermentacją drożdży.

Z dniem 26 maja 2007 roku wnioskodawczyni została przeniesiona na stanowisko mistrza w dziale pakowni.

Na powyższym stanowisku wnioskodawczyni wykonywała takie same obowiązki, jak w przypadku pracy na stanowisku mistrza w Oddziale (...).

Umowa o pracę została rozwiązana z dniem 31 października 2008 roku za wypowiedzeniem pracodawcy.

Stan faktyczny w sprawie został ustalony na podstawie dowodów z dokumentów i zeznań świadków, a także częściowo zeznań wnioskodawczyni.

Zeznania świadków H. Z. oraz T. W. zostały uznane za wiarygodne. Sąd podniósł, że świadkowie pracowali z wnioskodawczynią w (...) Zakładach (...) w L., przy czym T. W. jako fermentowa była pracownikiem podległym wnioskodawczyni. Na podstawie zeznań świadków Sąd ustalił, że głównym obowiązkiem wnioskodawczyni było sprawowanie nadzoru nad pracownikami, natomiast za dozór inżynieryjno-techniczny odpowiedzialny był dyrektor techniczny. Wnioskodawczyni podczas pracy na drugiej i trzeciej zmianie zastępowała dodatkowo kierownika produkcji, co polegało na sporządzaniu dokumentacji związanej z czasem pracy pracowników zatrudnionych w oddziale.

Dowody z dokumentów Sąd także obdarzył wiarą. Na podstawie akt osobowych Sąd ustalił okresy wykonywania pracy na poszczególnych stanowiskach oraz zakres obowiązków, który był wnioskodawczyni przedstawiany na piśmie od dnia 15 marca 1996 roku. Wynika z nich, że zajmowała się szeregiem czynności niezwiązanych z pracą przy stanowiskach, na których wykonywane są prace w warunkach szczególnych. Polegały one na kontaktowaniu się z pozostałymi jednostkami w zakładzie pracy w celu doskonalenia organizacji, dostosowania asortymentu do zapotrzebowania rynku, udziału w komisjach inwentaryzacyjnych, czy też dokonywaniu oceny podległych pracowników.

W świetle powyższych dowodów zeznania wnioskodawczyni zostały uznane za wiarygodne jedynie w części. Sąd nie dał wiary zeznaniom H. Ł., że czynności związane z przygotowaniem dokumentacji pracowniczej i procesem produkcji, a także raporty po każdej zmianie, wykonywane były przed godzinami lub po godzinach pracy. Takie ustalenia nie wynikają z zeznań świadków, a dokumentacja osobowa wskazuje, że wnioskodawczyni w ramach podstawowego zakresu czynności była zobowiązana do wykonywania obowiązków niezwiązanych z nadzorem procesu produkcji.

W ocenie Sądu odwołania nie są zasadne i podlegają oddaleniu.

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 664, tekst jedn. ze zm.) rekompensata to odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabeą prawa do emerytury pomostowej.

Sąd podniósł, że o warunkach przyznania rekompensaty stanowi art. 21 cytowanej ustawy, zgodnie z którym rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 15 lat. Zgodnie z treścią art. 23 powołanej ustawy ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę i jest ona przyznawana w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy emerytalnej.

Pracę można uznać za wykonywaną w warunkach szczególnych, jeśli zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1383, tekst jedn. ze zm.) pracownik jest zatrudniony przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Tego typu prace zawarte są w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43). Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Sąd ustalił, że w spornym okresie H. Ł. nie wykonywała pracy w warunkach szczególnych w sposób stały i w pełnym wymiarze czasu pracy, która polegałaby na sprawowaniu określonej w załączniku do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, w wykazie A, dziale XIV. Prace różne, poz. 24. kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozoru inżynierijno-technicznego na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. W ocenie Sądu wykonywanie dozoru inżynierijno-technicznego sprowadza się do stałego, bezpośredniego wpływania na przebieg procesu produkcji, połączonego z bezpośrednim uczestnictwem w tym procesie i stycznością z pracownikami bezpośrednio wykonującymi określone prace i czynności. Wnioskodawczyni natomiast wykonywała pracę charakterystyczną dla stanowiska kierowniczego, które polega na zarządzaniu wydzieloną jednostką zakładu pracy, łącznie z wykonywaniem zadań administracyjnych. Nie można zatem utożsamiać stałego sprawowania dozoru polegającego na bezpośrednim strzeżeniu prawidłowego toku produkcji i bezpieczeństwa zatrudnionych przy niej pracowników oraz wpływania na jej przebieg z wykonywaniem zwierzchniego nadzoru kierowniczego nad prawidłową organizacją pracy i funkcjonowania określonego oddziału (wyrok SA w Krakowie z dnia 13 kwietnia 2016 r., III AUa 215/15, Legalis nr 1456747).

Zdaniem Sądu istotą pracy wnioskodawczyni w okresie spornym nie było sprawowanie dozoru inżynierijno-technicznego w Oddziale (...). Za ten element odpowiedzialny był dyrektor techniczny. Do zadań wnioskodawczyni należało jedynie sprawowanie kontroli pracy podległych pracowników, co składało się m.in. na wykonywanie czynności związanych ze sporządzaniem dokumentacji dotyczącej czasu pracy. Ponadto, jak wynika z pisemnych zakresów obowiązków, wnioskodawczyni była odpowiedzialna za szereg czynności niezwiązanych z pracą na oddziale produkcyjnym, jak np. kontaktowaniu się z działem sprzedaży i marketingu w celu dostosowania asortymentu do zapotrzebowania rynku, czy udziale w komisjach inwentaryzacyjnych. Prace te nie stanowią dozoru inżynierijno-technicznego.

Sąd podniósł również, że jak wynika z załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, w wykazie A, działu XIV., poz. 24 kontrola, bądź dozór inżynierijno-techniczny powinien obejmować jedynie stanowiska na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Oznacza to, że kontrola pracowników, którzy nie wykonują pracy w warunkach szczególnych nie może być traktowana na równi z taką pracą. Sąd zwrócił przy tym uwagę, że dozór powinien być sprawowany na „na oddziałach i wydziałach”, a więc bezpośrednio w określonym, skonkretyzowanym środowisku pracy, w którym istnieje narażenie na czynniki o znacznej szkodliwości dla zdrowia. Wyodrębnienie jednostki z całości zakładu pracy oznacza, że rozpatrywać należy wszystkie stanowiska pracy, jakie się na nim znajdują (wyrok SA w Łodzi z dnia 18 sierpnia 2016 r., III AUa 1977/15, Legalis nr 1509098).

Tymczasem, jak ustalił Sąd, wnioskodawczyni była odpowiedzialna za kontrolę trzech pomieszczeń wchodzących w skład Oddziału Produkcji, tj. pakowni, na której pracowali pakowacze drożdży, na wirówkach, gdzie pracowali wirówkowi oraz fermentacji, gdzie pracowali fermentowi. Praca pakowaczy drożdży oraz prace przy fermentacji na Oddziale (...) nie mogą być natomiast traktowane jako praca w warunkach szczególnych. Nie zostały bowiem wymienione w załączniku do cyt. rozporządzenia. Sąd wskazał, że zgodnie z zarządzeniem nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 roku w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, do pracy w takich warunkach zaliczane jest tylko stanowisko pakowacza drożdży paszowych, wymienione w wykazie A, dziale X. W rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym, poz. 13. Prace przy obsłudze pras filtracyjnych, wirówek i suszarek w przemyśle drożdżowym i piwowarskim, pkt 4. Oddział, na którym pracowała wnioskodawczyni zajmował się produkcją drożdży piekarskich, a nie paszowych, co wyklucza zaliczenie kontroli tych stanowisk pracy do warunków szczególnych. Dodatkowo, jak przyznała wnioskodawczyni, podlegali jej elektryk oraz mechanik, którzy także nie byli zatrudnieni w warunkach szczególnych.

Sąd zwrócił również uwagę, że z ustaleń poczynionych w sprawie, w tym zeznań wnioskodawczyni wynika, że w całym okresie zatrudnienia wykonywała ona codziennie prace nie związane z nadzorem pracowników, tj. pracowała przy fermentacji. Podała też, że jako operator fermentacji nie pracowała ani przy filtrach, ani wirówkach. Na fermentacji wykonywała zalew kadzi, wsypywała pożywki. Jak wynika zaś z załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, wykazu A, działu X, do prac w warunkach szczególnych zaliczone zostały prace: przy obsłudze pras filtracyjnych, wirówek, suszarek w przemyśle drożdżowym i piwowarskim. Rozporządzenie nie wymienia zaś prac przy fermentacji drożdży jako pracy w warunkach szczególnych.

Z powyższych względów Sąd uznał, że praca wnioskodawczyni nie może uznana za wykonywaną w warunkach szczególnych. Końcowo Sąd wskazał, że świadectwo wskazujące okresy takiej pracy nie jest wiążące. Świadectwo pracy nie jest dokumentem urzędowym i w postępowaniu sądowym jest traktowane jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c. (wyrok SN z dnia 16 czerwca 2009 r., I UK 24/09, Legalis nr 265766). Oznacza to, że treść świadectwa podlega weryfikacji co do treści faktycznej oraz zgodności z prawem.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w Lublinie, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

Z wyrokiem tym nie zgodziła się wnioskodawczyni. Zaskarżyła wyrok w całości zarzucając:

I. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego sprawy oraz przekroczenie przez Sąd I instancji swobodnej oceny dowodów, co przejawiało się w :

- pobieżnej i mało wnikliwej analizie dowodów z zeznań wnioskodawczyni oraz świadków H. Z. i T. W., z których to dowodów jednoznacznie wynikało, iż wnioskodawczyni świadczyła pracę w warunkach szczególnych i w pełnym wymiarze czasu pracy;

- wewnątrznie sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenie dowodów z dokumentów w zestawieniu z dowodami z zeznań wnioskodawczyni i świadków H. Z. i T. W. polegającej na przyjęciu, że H. Ł. w spornych okresach od 1 kwietnia 1987 r. do 11 grudnia 2005 r. oraz od 26 maja 2007 r. do 31 października 2008 r. nie wykonywała w sposób stały i w pełnym wymiarze czasu pracy, która polegałaby na sprawowaniu określonej w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w wykazie A dziale XIV prace różne poz. 24 „kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno - techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w Wykazie ” podczas, gdy dowodzą one że wnioskodawczyni w rzeczywistości wykonywała pracę jako mistrz bezpośrednio przy obsłudze filtrów, dawniej pras filtracyjnych i fermentacji w przemyśle drożdżowym oraz nadzorowała prace zatrudnionych na stanowiskach fermentowego, wirówkowego, pożywkowego, a nadzór ten wykonywany był bezpośrednio w stałym kontakcie z pracownikami i procesem technologicznym produkcji drożdży, a prace biurowe jakie wchodziły w skład jej obowiązków pracowniczych

wykonywane były bezpośrednio na hali produkcyjnej i zabierały wnioskodawczyni jedynie niewielki ułamek czasu pracy;

II. naruszenie art.328 §2 k.p.c. poprzez wadliwe zastosowanie tego przepisu oraz brak w motywach zaskarżonego wyroku jednoznacznego wskazania przyczyn z powodu których Sąd pierwszej instancji uznał, że ubezpieczona nie wykonywała dozoru inżynieryjno - technicznego nad pracownikami zatrudnionymi w warunkach szczególnych, zwłaszcza brak jednoznacznego wskazania, czy dozór ten ze strony ubezpieczonej nie był wcale wykonywany w okresach zatrudnienia na stanowisku mistrza w (...) czy też ze względu na to że dozór ten nie był wykonywany stale i w pełnym wymiarze czasu pracy;

III. naruszenie art.184 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach Z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z §2 ust.1, §3 i §4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze oraz Działu XIV poz. 24 wykazu a stanowiącego załącznik do tego rozporządzenia poprzez wadliwą wykładnię tych przepisów oraz błędne przyjęcie, że nie stanowią pracy w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze okresy zatrudnienia ubezpieczonej na stanowiskach mistrza oraz operatora fermentacji w Dziale Produkcji z uwagi na to, że obok dozoru inżynieryjno - technicznego nad pracownikami zatrudnionymi w warunkach szczególnych ubezpieczona wykonywała obowiązki administracyjne z tym dozorem nie związane podczas gdy te obowiązki o charakterze administracyjnym były funkcjonalnie związane z dozorem inżynieryjno - technicznym zaś ubezpieczona przeznaczala na te czynności nieznaczną ilość czasu pracy i z reguły wykonywała je w godzinach nadliczbowych, a w dodatku bez tych czynności nie było możliwe prawidłowe wykonywanie dozoru inżynieryjno – technicznego.

Mając na względzie te zarzuty wnioskodawczyni wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości oraz poprzedzającej go decyzji i ustalenie prawa do emerytury z rekompensatą za pracę w szczególnych warunkach. Jako ewentualny został złożony wniosek o zmianę zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu I instancji i przyjmuje je za własne.

Apelująca formułując zarzut naruszenia prawa procesowego koncentruje się na kwestii powiązania funkcjonalnego wykonywanych czynności administracyjnych ze sprawowanym dozorem inżynieryjno - technicznym. Tymczasem skarżąca nie sprawowała tego dozoru stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przede wszystkim dlatego, że - jak sama to wyjaśniła - wykonywała przed wszystkim (w 90 %) obowiązki fermentowej, które polegały na zalewie kadzi oraz dosypywaniu pożywek i pilnowaniu procesu fermentacji. Praca ta nie jest pracą w szczególnych warunkach. Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w Wykazie A Dziale X pod poz. 13 wymienia jedynie prace przy obsłudze pras filtracyjnych wirówek i suszarek w przemyśle drożdżowym i piwowarskim.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że przepis art.184 ustawy emerytalnej statuujący uprawnienie od emerytury w obniżonym wieku oraz rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. mają charakter przepisów wyjątkowych w stosunku do ogólnych regulacji określających przesłanki nabycia prawa do emerytury. Winny być zatem wykładane ściśle i nie jest dopuszczalna rozszerzająca wykładnia tych przepisów.

Wskazać także należy, że Zarządzenie Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 13 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze nie ma charakteru przepisów powszechnie obowiązujących, a jedynie znaczenie informacyjne i porządkujące. W żadnym razie nie jest możliwe wywiedzenie z treści przepisów tego zarządzenia szerszego zakresu prac niż określone w przepisach przedmiotowego rozporządzenia. Z prawidłowych ustaleń Sądu

Instancji wynika, że wnioskodawczyni nie wykonywała prac przy obsłudze pras filtracyjnych, wirówek i suszarek. Praca na stanowisku fermentowej nie jest zaś żadną z w.w. prac.

Prawidłowe jest także stanowisko Sądu I instancji, że warunkiem zakwalifikowania dozoru inżynieryjno - technicznego jako pracy w szczególnych warunkach jest to, aby dozór ten był sprawowany na wydziałach i oddziałach, na których jako podstawowe wykonywane są prace określone w Wykazie. Tymczasem jak wyjaśniła wnioskodawczyni (...) składała się z działu fermentacji, działu wirówek, pakowni i filtrów(wcześniej pras filtracyjnych); na prasach było po dwóch pracowników, na dziale wirówek jeden, na dziale fermentacji pracowała jedna osoba, na wydziale pakowni dziesięciu pracowników. Buł także zatrudniony elektryk, mechanik i palacz. Pracę w szczególnych warunkach wykonywali jedynie pracownicy obsługujący wirówki, prasy filtracyjne i palacz. Pracy w szczególnych warunkach nie wykonywali pakowacze, elektryk ani mechanik. Suszarki jak wynika z ustalonego stanu faktycznego znajdowały się w innym dziale. Prawidłowo zatem Sąd I instancji przyjął że ewentualny dozór sprawowany przez wnioskodawczynię nie był dozorem nad pracownikami zatrudnionym na wydziałach (oddziałach), na których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

W świetle powyższego zarówno ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd jak i ocena dowodów są prawidłowe, a apelacja formułując zarzut na naruszenia art.233 §1 k.p.c. ma charakter jedynie polemiczny. Wnioskodawczyni próbuje wykazać - w oderwaniu od stanu faktycznego i obowiązujących przepisów prawa, że wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu prace o której mowa w Wykazie A Dziale XIV poz. 24

w związku z tym Sąd Okręgowy nie naruszył wskazanych w apelacji przepisów prawa materialnego, co zresztą dotyczyć może jedynie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.; gdyż przedmiotem niniejszej sprawy nie było prawo do emerytury, o którym mowa w art.184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zaskarżona decyzja i wyrok Sądu I instancji dotyczyły prawa do rekompensaty, o której mowa w art.21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych

Z powyższych przyczyn Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.